

Wil je meer over boodschappenbriefjes weten?

Soms heb je ergens geen boodschap aan, dan wil je je er niet aan storen, en je er niet mee bemoeien. Behalve als het om een 'grote' boodschap gaat, want dan is er haast geboden! En bij een 'blijde' boodschap raak je ineens in een goeie stemming. Herinner je er nog eentje? Wat is dit voor een merkwaardig woord – boodschap – dat op zoveel verschillende dingen kan slaan? Wat betekent het eigenlijk, waar komt het vandaan, wat heb je er zelf mee te maken, en wat kun je er zoal mee doen en van maken? Daar gaan we in deze lesbrief eens dieper op in. Apart, vind je ook niet?

Een journaliste schreef zes jaar lang een column over boodschappenbriefjes

De schrijfster, Tefke van Dijk, wordt al jaren geboeid door deze onbelangrijk lijkende handgeschreven krabbels – hoewel sommige haast gekalligrafeerd zijn. Sinds de zomer van 2010 schreef zij er wekelijks een column over in het Volkskrant Magazine. Steeds bedacht zij daar een verhaal bij.

Op 8 juni verscheen *Wat ik vond in 10.000 boodschappenbriefjes*. Bij de presentatie van het boek in een Nijmeegse boekhandel, liet Mirjam de Boer de aanwezigen zulke briefjes zelf ontwerpen en in mooie letters vormgeven (wordt 'handlettering' genoemd).

Op diezelfde dag hebben zij 8 juni uitgeroepen tot "Dag van het Boodschappenbriefje"!

Een woord met een verhaal

Wat je vermoedelijk niet weet is, dat 'boodschap' een vrouwelijk woord is. Waarom dat dan? Geen idee! Het komt al voor in het Middelnederlands (ongeveer 1265-70) als *'bod(e)sc(h)ap'*. Het is afgeleid van 'bode', waar later 'schap' aan is toegevoegd, en zo dus 'boodschap' werd.

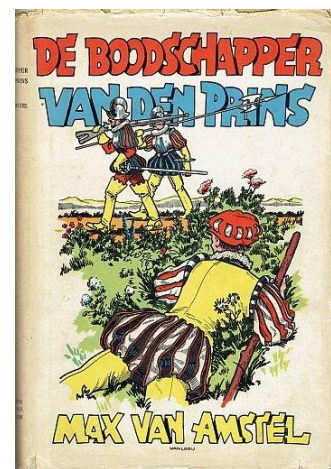
Je herkent er vast en zeker het woord 'bode' in, dat we terugzien in woorden als bode in stadhuis, dienstbode, postbode, boodschappenmand, boodschappentas, boodschappenjongen.

Misschien is de historische jongensroman van Max van Amstel "De boodschapper van den Prins" bekend? Dit spannende verhaal speelt zich af in de Spaanse tijd (1572-84), waarbij de 14-jarige Willem Willemsz, van den Eycken de hoofdrol vervult.

Zelfs in de Griekse oudheid was er al een 'bode', een hardloper, die in 490 voor Christus 35 kilometer van Marathon naar Athene liep. Hij bracht de boodschap over, dat de Grieken in de slag bij Marathon de Perzen hadden verslagen.

Het woord 'boodschap' betekent dus zoiets als bericht, opdracht, mededeling, tijding.

In de Dikke van Dale kun je nog heel wat meer over dit wonderlijke woord vinden!

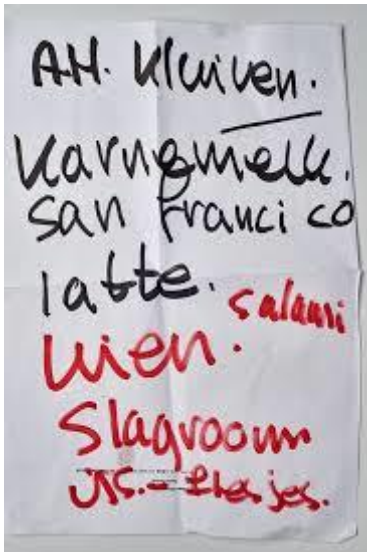

Zullen we allebei eens een boodschappenbriefje bekijken?

Het zal niet moeilijk voor je zijn om een boodschappenbriefje te vinden. Wordt er bij je thuis niet geregeld eentje geschreven? Anders kun je zeker bij de plaatselijke supermarkt slagen, maar ook als het woord inklopt bij Google Afbeeldingen. Vermoedelijk vind je dan ook het onderstaande exemplaar, dat wij daar hebben gevonden.

Je ziet het meest als je op drie afstanden het exemplaar gaat bekijken – op een meter, op 30-40 centimeter, van heel dichtbij met een loep. Probeer steeds eerst zelf een reactie te geven, voordat je die van mij kennis neemt. Ben jij ook zo benieuwd wat je zult zien?

Wat merk jij op in dit boodschappenbriefje?

Kijk er eerst naar van een meter afstand en met halfdichte ogen.
Wat valt jou het meest op?

Mij valt op:

- grote letters
- zwarte en rode letters
- naar links hellende letters
- woorden verlopen onregelmatig

Houdt het nu op leesafstand, ongeveer 30-40 centimeter.

Wat valt je nu vooral op?

Mij valt op:

- letters staan los van elkaar
- met viltstift geschreven
- grootte van de letters wisselt (zie 'slagroom')
- hoogte van de letters verschilt weinig (zie 'kluiven')

Pak er nu, als je er een hebt of kunt lenen, een loep bij.

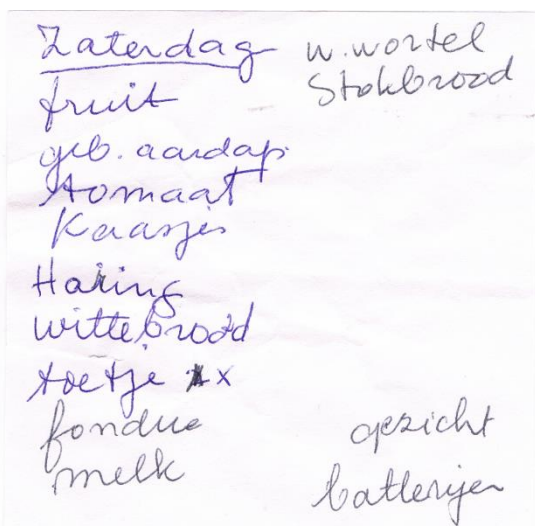
Wat valt je nu nog meer op?

Mij valt op:

- eindhaal van de 'e' is dikker (zie 'latte')
- eindletters eindigen op de denkbeeldige regel (zie 'franci' met de mooie 'f')
- enkele 'a's zijn bovenaan open (zie 'latte' en 'slagroom')
- stippen staan heel dicht boven de letter (zie 'uien')

Denk je, dat er nu iets over de schrijver m/v van dit briefje te zeggen is? Er is in elk geval met de nodige haast geschreven, want de letters zijn met weinig zorgvuldig afgewerkt. De woorden lopen nu eens omhoog, dan weer omlaag, of golvend op de denkbeeldige regel, wat niet op veel zelfbeheersing wijst. De naar links hellende letters zijn beslist niet zo aangeleerd, ze roepen iets op van terughoudendheid, van afstand nemen. Losse, onverbonden letters getuigen eerder van liever op zichzelf staan dan contact zoeken met anderen. De letters in bovenzone en onderzone (zoals k, l, en g, j) zijn niet veel hoger dan letters van de romp- of middenzone (zoals a, e, n, v). Het betekent, dat de schrijver vooral in het heden staat, denkt en leeft, maar zowel lichamelijk als geestelijk weinig actief is.

En er nu zelf eentje bekijken!

Hiernaast zie je een recent boodschappenbriefje. Dat hebben we net in de lokale super op de kop getikt. Als je wilt kun je het op dezelfde drie manieren bekijken, zoals we dat bij het eerste briefje hebben gedaan. Ben jij ook al nieuwsgierig wat dat zoal te zien zal geven? Zet 'em op en veel plezier!

Wat valt je op van een meter afstand?

Wat valt je op van 30-40 centimeter afstand?

Wat valt je op met de loep van heel dichtbij?

Wil je nog meer op- en uitzoeken?

Doe jij wel eens boodschappen? Dan kun je je eigen krabbel natuurlijk eens beter bekijken. En anders kom in de super in een winkelwagentje of gewoon op de grond wel zo'n briefje tegen, dat interessant genoeg is om je wat meer in te verdiepen.

In het begin van dit stuk werd verteld, dat er bij de presentatie van het boek "Wat vond ik in 10.000 boodschappenbriefjes?" boodschappenbriefjes met mooie letters werden geschreven. Ga je dat ook eens proberen? Op de website van Mirjam de Boer kom je er veel meer over aan de weet: www.handletters.nl.

Of doe je een poging een bestaand boodschappenbriefje zo precies mogelijk na te maken, en daarbij te ervaren hoe dat 'voelt'?

Is het een idee om het boek van Tefke "Wat ik vond in 10.000 boodschappenbriefjes" bij de bibliotheek te lenen, zelf aan te schaffen, of als cadeau te vragen?

Je kunt ook op de site van 'boodschappenbriefjesanalist' Tefke van Dijk op bezoek gaan. Daar zijn een heleboel briefjes te vinden, waar zij haar eigen verhaal bij heeft verteld: <http://boodschappenbriefjes.blogspot.nl/>.

Als je wilt kun je zelfs met haar mailen en jouw bijzondere vraag of vragen voorleggen. Haar mailadres is: info@schrijfzolder.nl.

Wie weet wat je zoal met dit stuk en boodschappenbriefjes hebt uitgespookt! Als schrijver van dit artikel ben ik daar best benieuwd naar! Wil je me jouw ervaringen laten weten? Dat zal ik zeer op prijs stellen. Dan is het spreekwoord "Die kan je om een boodschap sturen" in elk geval op jou van toepassing!

Veel plezier en succes!

Mijn mailadres is: dick.schermer@upcmail.nl

DS/15.06.19